

چرا گذشته‌گرا شده‌ایم؟

عزیزانی که شیفته «گذشته» هستید، گذشته‌ها گذشته است! در حال حاضر و در عصر اقتصاد دیجیتال، نانوربات‌ها، اینترنت اشیا، ماشین‌های هوشمند، انرژی‌های تجدیدپذیر، اکتشافات فضایی، هوش مصنوعی و جهان وب به سرعت در حال پیشرفت است.

عزیزانی که شیفته «گذشته» هستید، گذشته‌ها گذشته است! در حال حاضر و در عصر اقتصاد دیجیتال، نانوربات‌ها، اینترنت اشیا، ماشین‌های هوشمند، انرژی‌های تجدیدپذیر، اکتشافات فضایی، هوش مصنوعی و جهان وب به سرعت در حال پیشرفت است.

به گزارش ایسنا، در یادداشتی در عصر ایران آمده است: «ما را چه شده است؟ چرا بسیاری از ما مدام افسوس گذشته را می‌خوریم؟ چرا مانند راننده ای که باید حواس خود را متوجه مقابل و رو به رو کند، دائم به آینه عقب نگاه می‌کنیم؟

با چند مثال شاید بتوان این موضوع را شکافت:

قهوه خانه سنتی، رستوران سنتی، لبنیات سنتی، دیوارهای کاه گلی و آجر قرمز کردن نمای ساختمان‌های نوساز و ... تو گویی روح «قجری‌ها» این بار به جای بدنه استکان نعلبکی‌ها و فلیان‌ها بر روح و مغز ما نقش بسته است. در هنر و معماری و سایر بخش‌ها انگار در چنبره‌ای از گذشته اسیر شده ایم و در مقاطعی هم انگار روح دایمی جان ناپلئون در برخی از ما دمیده است و یادمان می‌رود «دیگران کاشتند و ما خوردیم، ما بکاریم و دیگران بخورند.»

انگار قرار نیست نسل امروزین برای آیندگان یادگاری بر جای بگذارند. تحت تاثیر یا خیال پردازی اتفاقات سالیان دور و گذشته از خاطر برده ایم زمان یک لحظه توقف ندارد و درنگ نمی‌کند و موظف ایم به نسل جوان کمک کنیم تا راهی برای غلبه بر اندوه و نومی‌دی و ایجاد حرکت برای رسیدن به فردای بهتر بیابند.

برخی از ما به جای توجه به جنگل، به چند درخت نگاه می‌کنیم و در نتیجه دگرگونی‌های بزرگ و برجسته و آشکار را آشکارا نمی‌بینیم چون تمرکزمان بر گذشته‌گرایی و گلابه از زمین و زمان است؛ بی آن که علل عقب ماندگی‌ها و سیر در گذشته را در نحوه و سیستم حکم رانی و عمل و عکس‌العمل خودمان جست‌وجو کنیم.

به این نکته مهم و اساسی در چهارچوب آینده‌نگری توجه نمی‌کنیم که طبق پیش‌بینی‌های علمی و پژوهشی، نیمی از مشاغل امروزی تا سال ۲۰۳۰ (۹ سال دیگر) از بین خواهد رفت و این وظیفه ما و مجموعه دولت‌هاست که دانش‌آموزان و دانشجویان و مردم را برای دنیایی که هنوز مانند کوه یخ بیشتر حجم آن ناپیداست، آماده کنیم.

پاسخ را باید در «تغییر» در سیستم آموزشی و بهداشتی و آموزش‌های عالی و حرفه و فن جست. سیستم کنونی آموزشی ما هنوز بر روی چهار چرخ نیم قرن گذشته حرکت می‌کند و به همین دلیل خروجی این خط مشی نخ نما شده، حضور و ظهور به اصطلاح فارغ‌التحصیلان کم سواد و کم‌اطلاع و بیگانه با تغییر و تحولات سریع تکنولوژیک است که به دلیل ضعف در دانایی و توانایی در ترسیم راهکاری برای آینده و دنیای جدید که در آن «توسعه پایدار» اصل باشد، ناچار به افسانه‌سرایی و خیالپردازی رو آورده‌اند.

این معضل نیز جز با ارتباطات هدف دار و ترسیم شده با محافل علمی - پژوهشی و صنعتی جهان قابل حل نیست وگرنه مانند این روزها گرفتار ترس و نومی‌دی و فرار از واقعیت‌ها و چشم بستن به مظاهر فناوری‌های جدید خواهیم بود.

این گونه است که صرفاً گرایش به گذشته‌مانند اپیدمی رواج پیدا می‌کند و سوار بر مرکبی خیالی از ذهن‌گرایی و خیالپردازی می‌پنداریم به سوی پیشرفت در حرکت ایم و ساده لوحانه انتظار داریم که آن مرکب ما را از تاریکی عقب ماندگی‌ها به سرمنزل پیشرفت و قله‌های افتخار جهانی برساند؛ حال آن که این مرکب نمک‌شناس است و شیفته بر زمین کوفتن سوار خود!

عزیزانی که شیفته «گذشته» هستید، گذشته‌ها گذشته است! در حال حاضر و در عصر اقتصاد دیجیتال، نانوربات‌ها، اینترنت اشیا، ماشین‌های هوشمند، انرژی‌های تجدیدپذیر، اکتشافات فضایی، هوش مصنوعی و جهان وب به سرعت در حال پیشرفت است.

از سوی دیگر تغییرات اقلیمی و خشکسالی ها بر تاریخ بشر سایه انداخته و سلطه پیدا می کند. باید از همین امروز باید به فکر حل این مسایل باشیم و تنها چاره هم پذیرفتن اصل «تغییر» در همه ابعاد کار و زندگی است. برای شروع و در گام نخست، نوسازی سیستم آموزش و پرورش فرزندان آینده ساز میهن ضرورت دارد. آن چه ضرورت ندارد این است که چرخ را از نو اختراع کنیم!

بهره گیری از دستاوردهای علمی و تجربی کشورهای پیشرفته جهان از جمله فنلاند، نروژ، نیوزلند و ... می تواند نقش ما را در ساختن فردای ایران با تربیت نسلی دانا، آگاه، چشم باز و چشم سیر و مسئولیت پذیر پُررنگ کند.

این یکی از راه های فرار از گذشته گرایی و رسیدن یا سهم داشتن در بازارهای سیال و به سرعت در حال تغییر است. اگرچه ذهن انسان به خصوص در جوامع توسعه نیافته همواره نگران است. در زندگی ماشینی و تقریباً هوشمند امروز البته دلایل کافی برای نگرانی وجود دارد، اما راه پایان دادن به اضطراب و ترس از آینده، گرویدن به گذشته و غرق شدن در خیالات نیست .

همین که بدانیم باید نگران چه باشیم و چگونه برای آینده ای متفاوت از جهانی که در حال حاضر در آن زندگی می کنیم، آماده شویم خود کمک بزرگی برای تغییر شکل و بازمهندسی زندگی مان در عصر هوش مصنوعی و بیوتکنولوژی خواهد بود.

کافی است «آموختن» و «یادگیری» را به صورت مادام العمر سرلوحه کار و زندگی خود قرار دهیم و نسخه نویسی سرگردانی ابدی خویش نباشیم.